

V.

Betænkning og Indstilling

angaende

Folkethingsvalget i Sorø Amts 3die Valgkreds.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 28de Januar 1885.)

Ved Folkethingsvalget i Sorø Amts 3die Valgkreds den 25de Juni f. A. blev af de to Kandidater, som havde stillet sig, Gaardeier N. Larsen af Drølev erklæret for valgt ved Raaringen, men ved den skriftlige Afstemning opnaaede han kun 1,281 Stemmer, medens 1,371 Stemmer faldt paa Modkandidaten, Realskolebestyrer Fr. Dahl af Slagelse, der saaledes proklameredes som Kredens Folkethingsmand. Af Gaardeier H. Frandsen af Gudum som Ordfører for Valgbestyrelsens Flertal (8 af dens 15 Medlemmer) blev der imidlertid paa Stedet nedlagt Indsigelse mod Valgets Gyldighed, grundet paa, at Valgformanden i formentlig Strid med Valglovens § 40 havde negiet Valgbestyrelsen Ret til at udnævne Stemmelisteførerne og paa egen Haand havde foretaget denne Udnævnelse. Den reiste Indsigelse blev derefter yderligere udviklet og motiveret af det protesterende Flertal i en til Folkethinget indsendt Klage, i Henhold til hvilken Thinget den 16de August f. A. besluttede at henvise Sagen til nærmere Prøvelse i Udvalg.

Klagen fremstiller Sagen i det Væsentlige saaledes: Det har været gammel Praxis i Kredsen, at Kommunerne eller disses Delegerede i Valgbestyrelsen selv valgte — eller udpegede — Stemmelisteførerne ved deres egne Valglister. Ved Folkethingsvalget den 26de Juli 1881 blev der af nogle af Valgbestyrelsens Medlemmer med H. Frandsen som Ordfører gjort Krav paa en Forandring heri, saaledes at Listeførerne tilforordnedes

af selve Valgbestyrelsen. Dette tiltraadtes af Borgmester Allgaard, der var Formand for Valgbestyrelsen, og denne sidste foretog da ved Afstemning den paagjældende Udnævnelse. Ved Folkethingsvalget ifjor bragte Hr. Allgaard Spørgsmaalet paa Bane inden Formandsvalget og erklærede i Valgbestyrelsens forudgaaende Møde, at dersom han valgtes til Formand, vilde han anse sig berettiget til selv at udnævne Listeførerne. I denne Opfattelse, som stod i Strid baade med den tidligere Praxis og med den ved Valget den 26de Juli 1881 fulgte Fremgangsmaade, blev han strax modsagt af H. Frandsen, der hævdede, at Udnævnelsen i Følge Valglovens § 40 maatte tilkomme den samlede Valgbestyrelse ved Stemmeslæthed. Da det Flertal af Valgbestyrelsen, som delte H. Frandsens Opfattelse, ikke kunde tillægge Borgmesterens Udtalelse om at ville handle paa en Maade, som de ikke ansaa for stemmende med Loven, nogen Vægt, og de iøvrigt ikke havde noget imod, at han som hidtil blev Formand for Valgbestyrelsen, stemte de — sammen med de andre Delegerede — alle paa ham, uden dog derved enten direkte eller indirekte at ville godkjende den af ham fremsatte Fortolkning af Valglovens § 40. Efter at Raaringen havde fundet Sted, og der var begjært skriftlig Afstemning, gjorde Formanden imidlertid Alvor af sin Erklæring og bestilte paa egen Haand Listeførerne. Han gik herved frem paa den Maade, at han tilforordnede de af Kommunerne Delegerede til